

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКА ДЕРЖАВНА АГРАРНА АКАДЕМІЯ**

Матеріали IV науково-практичної інтернет-конференції

«Сучасні тенденції виробництва та переробки продукції рослинництва»

20–21 квітня 2016 року

Полтава

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКА ДЕРЖАВНА АГРАРНА АКАДЕМІЯ**

Матеріали IV науково-практичної інтернет-конференції

**«Сучасні тенденції виробництва та переробки
продукції рослинництва»**

20–21 квітня 2016 року

Полтава

Матеріали IV науково-практичної інтернет-конференції «Сучасні тенденції виробництва та переробки продукції рослинництва»
/ Редкол.: М. Я. Шевніков (відп. ред.) та ін. Полтавська державна аграрна академія, 2016. - 219 с.

У збірнику тез висвітлено результати наукових досліджень, проведених науковцями Полтавської державної академії та інших навчальних і наукових закладів Міністерства освіти і науки України, науково-дослідних установ НААН

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

М. Я. Шевніков - доктор с. – г. наук (відповідальний редактор);
О. А. Антонєць - кандидат с. – г. наук (заступник відповідального редактора);
О. М. Куценко – професор, кандидат с. – г. наук ;
О. С. Пипко - кандидат с. – г. наук ;
АА. Кочерга - кандидат с. – г. наук .

Рекомендовано до друку вченою радою факультету агротехнологій та екології ПДАА, протокол № 9 від 30березня 2016 року

ЗМІСТ

Антонець О.А. Вплив мінерального живлення на насінневу продуктивність люцерни	6
Бєлова Т.О. Лікувальні властивості, використання та впровадження в культуру чаберу садового	10
Біленко О.П. Проблема контролювання бур'янового угруповання в агрофітоцинозі буряків цукрових	12
Біленко О.П., Лозовська А.В. Сучасні аспекти вирощування моркви	15
Білокінь В.О., Філоненко С.В. Насіннева продуктивність висадків цукрових буряків за позакореневого внесення різних доз мікродобрива вуксал	17
Боровий О.М., Філоненко С.В. Продуктивність та якість коренеплодів цукрових буряків за внесення ґрунтових гербіцидів ...	23
Бушанський В.І., Антонець О.А. Вплив строку сівби на продуктивність соняшнику.....	28
Воропіна В.О., Підгородецька К.С. Вплив гуміфілду на урожайність і якість насіння соняшнику	34
Гладких Ю.Г., Антонець О.А. Вплив мінерального живлення на урожайність гібридів кукурудзи	36
Гордєєва О.Ф., Тарасов Д.П. Вплив біопрепарату альбіт на продуктивність ріпаку озимого	41
Діденко А.І., Філоненко С.В. Вплив агротехнічних заходів на формування продуктивності цукрових буряків	44
Дорофей В. І., Філоненко С.В. Вплив позакореневого внесення мікродобрив на продуктивність та якість коренеплодів цукрових буряків	50
Жилін Д.Г., Бєлова Т.О. Фармакологічні властивості, використання та перспективи введення в культуру дурману звичайного	57
Звонар Л.М. Органічне землеробство - запорука високих врожаїв при мінімумі затрат і відсутності хімії	58
Ількевич Д.О., Бєлова Т.О. Картопля - важлива культура величезних можливостей	61
Коваленко О.А., Філоненко С.В. Формування продуктивного потенціалу маточних цукрових буряків за різних систем хімічного захисту їх посівів від бур'янів	64

Колісник А.В., Євлаш М. Вивчення оптимальних строків посіву сортів пшениці озимої селекції ПДАА	69
Конакбаєв В. Б., Ляшенко В.В. Що краще : сорт чи гібрид?	71
Коробка О.Л., Антонєць О.А. Вплив сортових особливостей на урожайність зерна ячменю ярого	74
Кочерга А.А., Клименко О.О. Дія гербіциду харнес на забур'яненість у посівах соняшнику	78
Кочерга А.А. Реакція соняшнику на строки сівби	84
Кулінько (Бобошко) О.І., Філоненко С.В. Ефективність та недоліки сучасних систем захисту посівів цукрових буряків від бур'янів	89
Куценко О. М., Ульяновченко М. С.Продуктивність гречки при рядковому способу сівби залежно від строків сівби	92
Лазеба О.В., Шевніков М.Я. Особливості використання макро- та мікроелементів за вирощування соняшнику	97
Лисенко Д.В., Філоненко С.В. Урожайність та технологічні якості коренеплодів цукрових буряків за підживлення їх мінеральними добривами	101
Ляшенко В.В., Щербенко О.В. Урожайність сортозразків гречки звичайної різного еколого-географічного походження	107
Маковський О.О., Філоненко С.В. Формування продуктивності та технологічних якостей коренеплодів цукрових буряків за внесення післясходових гербіцидів	110
Маляр Б.А., Богданов О.О., Пипко О.С. Великі перспективи органічної сої	115
Мандзюк Р.А. Оптимізація витрат на удобрення сої з урахуванням сучасних технологій вирощування	117
Мельниченко В.С. Особливості використання багаторічних злакових і бобових трав у луківництві та садово-парковому господарстві	121
Міленко О.Г. Врожайність сортів сої залежно від норм висіву насіння	125
Місюрко Р. П., Ляшенко В.В. Урожайність зерна кукурудзи залежно від обробітку ґрунту	127
Назарко О. М., Ляшенко В.В. Ефективність застосування мінеральних добрив під час вирощування пивоварних сортів ячменю	129
Орихівська О.М. Збирання, переробка та зберігання волоських горіхів	134

УРОЖАЙНІСТЬ ТА ТЕХНОЛОГІЧНІ ЯКОСТІ КОРЕНЕПЛОДІВ ЦУКРОВИХ БУРЯКІВ ЗА ПІДЖИВЛЕННЯ ЇХ МІНЕРАЛЬНИМИ ДОБРИВАМИ

Лисенко Д.В., студент 5 курсу факультету агротехнологій та екології
Філоненко С.В., кандидат с.-г. наук, доцент кафедри рослинництва

Полтавська державна аграрна академія

Цукрові буряки є єдиною промисловою цукроносною культурою нашої країни та інших країн помірного клімату [3]. До недавнього часу сільськогосподарські підприємства прагнули засівати ним якомога більші площі, бо, вирощуючи цю культуру, господарства отримували не тільки значний прибуток, але й достатню кількість побічних продуктів бурякоцукрового виробництва – жом та мелясу, що використовувалися, здебільшого, в якості кормів для великої рогатої худоби [1].

Зважаючи на це, роль збалансованого живлення у правильно підібраній системі удобрення набуває першочергового значення [3]. Сама система удобрення цукрових буряків є однією із головних ланок технології їх вирощування і складається із основного удобрення, припосівного і підживлення. Останнє проводять за необхідності в критичні періоди росту рослин, коли для нормального їх розвитку не вистачає тих або інших елементів живлення [4].

Тому досить важливим питанням є підбір оптимального виду мінерального добрива, що застосовується у підживлення. Адже воно, у поєднанні із сприятливими погодними умовами, може сприяти максимальній віддачі елементів живлення, що входять до складу добрива, і, в кінцевому результаті, позитивно вплинути на продуктивність цукрових буряків та технологічні якості їх коренеплодів [3].

Саме тому оптимізація підживлення цукрових буряків різними видами мінеральних добрив, які б сприяли збільшенню продуктивності цукроносної культури і разом з цим не підвищували собівартості виробленої продукції, є питанням досить актуальним. Зважаючи на це, метою наших досліджень, що проходили упродовж 2014-2015 років, і було вивчення впливу різних видів мінеральних добрив, що застосовуються у підживлення, на продуктивність цукрових буряків в умовах товариства з обмеженою відповідальністю «Агросвіт» Кобеляцького району Полтавської області.

Об'єктом досліджень слугував диплоїдний гібрид цукрових буряків Ворскла, що рекомендований для вирощування в Полтавській області.

Метою наших досліджень було вивчення впливу підживлення різними видами мінеральних добрив на продуктивність цукрових буряків та технологічні якості їх коренеплодів в умовах одного із бурякосіючих господарств області.

Завдання досліджень полягало у встановленні оптимальних доз та видів мінеральних добрив, що застосовуються у підживлення цукрових буряків;

вивченні особливостей росту і розвитку рослин цукрових буряків гібриду Ворскла залежно від підживлення мінеральними добривами; визначенні впливу різних видів мінеральних добрив на урожайність коренеплодів та їх технологічні якості; вивченні впливу підживлення різними видами мінеральних добрив на фази росту й розвитку культури; визначенні економічної ефективності застосування різних видів мінеральних добрив на посівах відповідної культури.

Дослідження із вивчення впливу підживлення цукрових буряків різними видами мінеральних добрив проводились за такою схемою:

1. Фон (30 т/га гною + $N_{100}P_{120}K_{100}$) + рядкове внесення $N_{10}P_{10}K_{10}$ - контроль.

2. Фон + рядкове внесення ($N_{10}P_{10}K_{10}$) + підживлення аміачною селітрою у фазі третьої пари справжніх листків (N_{34}).

3. Фон + рядкове внесення ($N_{10}P_{10}K_{10}$) + підживлення аміачною селітрою у фазі третьої пари справжніх листків (N_{34}) + друге підживлення нітроамофоскою ($N_{24}P_{24}K_{24}$) через 12-14 днів.

4. Фон + рядкове внесення ($N_{10}P_{10}K_{10}$) + підживлення аміачною селітрою у фазі третьої пари справжніх листків (N_{34}) + друге підживлення діамофоскою ($N_{10}P_{26}K_{26}$) через 12–14 днів.

5. Фон + рядкове внесення ($N_{10}P_{10}K_{10}$) + підживлення аміачною селітрою у фазі третьої пари справжніх листків (N_{34}) + друге підживлення рідкими комплексними добривами ($N_{20}P_{20}K_{20}$) через 12–14 днів.

Тверді мінеральні добрива (аміачну селітру, нітроамофоску, діамофоску) вносили під час міжрядних обробітків за допомогою культиватора УМСК–5,4В. Доза аміачної селітри і діамофоски – по 1 ц/га у фізичній вазі; нітроамофоски – 1,5 ц/га. Рідкі комплексні добрива вносили у підживлення із розрахунку 2 центнери фізичної маси на гектар. Для внесення такого виду добрив застосовувався комбінований агрегат, який складався із двох баків оприскувача ПОМ-630, що навішувались на гусеничний трактор, системи резинових шлангів і спеціально переобладнаного культиватора УСМК–5,4В.

Площа листової поверхні рослин цукрових буряків є важливим діагностичним елементом, за яким приймають рішення стосовно підживлення рослин культури або внесення різних засобів захисту чи мікродобрив. Зрозуміло, що застосування мінеральних добрив у підживлення може суттєво вплинути на площу асиміляційної поверхні рослин культури. Причому, вона може або зменшитись, або ж, навпаки – збільшитись. Зважаючи на це, програмою наших досліджень було передбачено вивчення площі листової поверхні рослин цукрових буряків залежно від підживлення різними видами мінеральних добрив. Облік площі асиміляційної поверхні проводили тричі: перед першим підживленням, через двадцять днів після другого підживлення й перед збиранням врожаю. Відповідні дворічні дані представлені в таблиці 1.

Отже, аналізуючи дані таблиці 1, можна відмітити, що на час першого обліку площі листової поверхні рослин цукрових буряків суттєвих відмінностей по цьому показнику між варіантами не спостерігалось. Площа

листоків кожної рослини на дослідних ділянках, в середньому за два роки, виявилася у межах від 476 см² до 482 см².

Через двадцять днів після проведення другого підживлення, на досліджуваних варіантах було відмічено деякі відмінності площ листкової поверхні рослин різних варіантів. Очевидно, що застосування мінеральних добрив у підживлення виявило певний свій позитивний ефект. На варіантах, де підживлювали рослини культури, площа листків значно перевищувала відповідний показник на контролі. Найкраще у цьому відношенні за два роки показав себе варіант 5, де рослини буряків підживлювали другим раз рідкими комплексними добривами. Саме тут площа листків кожної рослини культури становила, в середньому за два роки, 1796 см². Варіант із другим підживленням діаміфоскою охарактеризувався цього разу площею листкової поверхні своїх рослин на рівні 1727 см². На ділянках же варіанту із нітроаміфоскою рослини культури мали площу асиміляційної поверхні, в середньому за два роки, 1694 см². Мінімальною площа листків під час відповідного обліку виявилася на контролі – 1305 см².

Таблиця 1.

Вплив підживлення різними видами мінеральних добрив на площу листкової поверхні цукрових буряків (в середньому за 2014-2015 рр.), см²

Варіанти дослідів	Строки проведення обліків		
	перед першим підживленням	через 20 днів після другого підживлення	перед збиранням урожаю
1. Фон (30 т/га гною + N ₁₀₀ P ₁₂₀ K ₁₀₀) + рядкове внесення (N ₁₀ P ₁₀ K ₁₀) – контроль	482	1305	997
2. Фон + рядкове внесення + підживлення аміачною селітрою у фазі трьох пар листків (N ₃₄)	476	1376	1057
3. Фон + рядкове внесення + підживлення аміачною селітрою (N ₃₄) + підживлення нітроаміфоскою (N ₂₄ P ₂₄ K ₂₄) через 12-14 днів	481	1694	1227
4. Фон + рядкове внесення + підживлення аміачною селітрою (N ₃₄) + підживлення діаміфоскою (N ₁₀ P ₂₆ K ₂₆) через 12-14 днів	481	1727	1264
5. Фон + рядкове внесення + підживлення аміачною селітрою (N ₃₄) + підживлення РКД (N ₂₀ P ₂₀ K ₂₀) через 12-14 днів	476	1796	1385

Дещо інші тенденції щодо зміни площі листкової поверхні на варіантах дослідів спостерігались перед збиранням врожаю. Так, наприклад, максимальною площа асиміляційної поверхні цього разу, як і можна було сподіватись, виявилась на п'ятому варіанті, де на фоні органо-мінерального удобрення цукрові буряки підживлювали другим раз подвійною дозою РКД, -

1385 см². Друге місце, в середньому за два роки, за відповідним показником зайняв варіант із підживленням діаміфоскою (варіант 4) - 1264 см². Варіант із підживленням нітроаміфоскою мав на період збирання врожаю площу листків кожної рослини цукрових буряків, в середньому за два роки, на рівні 1227 см². Щодо варіанту із одним підживленням мінеральними добривами (варіант 2), то тут рослини культури мали площу листків перед збиранням врожаю на рівні 1057 см².

Найменшою ж площа листків і цього разу виявилась на ділянках контрольного варіанту – 997 см².

Важливим показником продуктивності цукрових буряків є оптимальна густота рослин. Саме вона визначає кращу площу живлення для кожної рослини культури, а це дає змогу останній реалізувати свій продуктивний потенціал. Зрозуміло, що густота рослин буряків, як і будь-якої іншої сільськогосподарської культури, залежить від суворого дотримання агротехніки вирощування, оптимізації системи удобрення, особливостей сорту чи гібриду, погодних умов тощо.

Саме системі удобрення у цьому відношенні відводиться далеко не остання роль. Адже рослини буряків, які отримали достатню кількість елементів живлення, формують потужній агроценоз і є більш стійкими до несприятливих факторів зовнішнього середовища. Ось тому у своїх дворічних дослідженнях ми намагалися вивчити вплив мінеральних добрив, що застосовувалися у підживлення, на густоту рослин цукрових буряків. Варто зазначити, що в господарстві сіють цукрові буряки на кінцеву густоту, тобто формування густоти рослин не проводять. Норма висіву за таких умов у нашому господарстві становить 1,5 посівні одиниці на гектар (6,7-7 шт. на 1 м рядка).

Результати наших дворічних досліджень показали, що підживлення рослин культури має стабілізаційний вплив на показник їх густоти. Так, наприклад, у фазі розвинутої вилички, в середньому за два роки, густота сходів буряків на всіх ділянках досліду була майже однаковою і становила від 113,1 до 115 тис./га.

Облік густоти рослин, який проводили через двадцять днів після другого підживлення, показав, що внесення додаткових елементів живлення сприяє зменшенню інтенсивності випадання рослин навіть за такий короткий час, коли проводили друге підживлення. Найкраще характеризують вплив мінеральних добрив, що застосовуються у підживлення, на густоту рослин цукрових буряків обліки, які ми проводили перед збиранням врожаю. Саме вони підтвердили доцільність підживлення культури досліджуваними видами мінеральних добрив. Отже, найбільшою густота рослин цього разу виявилась на ділянках п'ятого варіанту, де вносили у друге підживлення рідкі комплексні добрива. На ділянках цього варіанту густота рослин культури становила, в середньому за два роки, 99,6 тис./га, що на 10,2 тис./га більше, ніж на варіанті із разовим підживленням аміачною селітрою.

На четвертому варіанті, де рослини культури підживлювали другий раз діаміфоскою, густота їх була цього разу, в середньому за два роки, на рівні 96,5

тис./га. Найменшою за два роки виявилась густина на період збирання врожаю саме на ділянках контрольного варіанту – 84,3 тис./га.

Слід зазначити, що відсутність підживлень цукрових буряків на контрольних ділянках спричинила випадання 25,5% біотипів культури. Найменше за роки досліджень знизилася густина рослин на ділянках п'ятого варіанту – всього на 13,4%.

Продовжуючи аналізувати динаміку густоти рослин цукрових буряків протягом вегетаційного періоду, варто відмітити, що на цей показник мали досить вагомий вплив погодні умови років досліджень. Зокрема, друга половина періоду вегетації 2015 року охарактеризувалася досить стійким дефіцитом опадів у серпні-вересні. Все це певною мірою призвело до випадання слабких біотипів культури в досліді. Проте, оптимізоване живлення рослин буряків на дослідних ділянках, особливо там, де вносили рідкі форми добрив у друге підживлення, сприяло формуванню здоровіших і витриваліших рослин. Саме тому на ділянках цього варіанту і спостерігався мінімальний відсоток випавших рослин буряків цього року. 2014 рік був більш сприятливим за погодними чинниками, ніж наступний 2015 рік.

Стосовно підживлення нітроамофоскою і діамфоскою, то на цих ділянках добрива змогли спрацювати не у повній мірі. Головна причина – нестача продуктивної вологи у верхніх шарах ґрунту у другій половині вегетаційних періодів років досліджень, яка робить доступними елементи живлення відповідних добрив рослинам культури.

Головними показниками в буряківництві, за якими оцінюють доцільність того чи іншого досліджуваного фактору, є, звичайно, урожайність коренеплодів, їх цукристість та збір цукру. Дворічні дані продуктивності цукрових буряків залежно від підживлення мінеральними добривами представлені в таблиці 2.

Таблиця 2.

Продуктивність цукрових буряків залежно від підживлення різними видами мінеральних добрив

Варіанти досліджу	Показники								
	урожайність, ц/га			цукристість, %			збір цукру, ц/га		
	2014 рік	2015 рік	середнє за два роки	2014 рік	2015 рік	середнє за два роки	2014 рік	2015 рік	середнє за два роки
1.	416	388	402	16,0	17,4	16,7	66,6	67,5	67,1
2.	438	416	427	16,1	17,7	16,9	70,5	73,6	72,2
3.	470	442	456	16,5	17,9	17,2	77,6	79,1	78,4
4.	481	455	468	16,4	18,0	17,2	78,9	81,9	80,5
5.	512	486	499	16,6	18,0	17,3	85,0	87,5	86,3
HP _{0,05}	13,2	20,7	-	0,15	0,12	-	2,4	3,8	-

Аналізуючи дані врожайності коренеплодів, можна зробити висновок, що підживлення цукрових буряків є важливим агротехнічним заходом, який позитивно впливає на загальну продуктивність культури. Причому, кращий ефект за два роки показало дворазове підживлення – спочатку аміачною селітрою, потім – РКД (варіант 5). Саме на ділянках цього варіанту отримали найбільшу врожайність коренеплодів, яка становила 499 ц/га.

Доказово нижчими виявились відповідні показники на інших варіантах. Найменшою врожайність коренеплодів серед досліджуваних варіантів, в середньому за два роки, виявилася на 2 варіанті, де застосовували одне підживлення аміачною селітрою, – 427 ц/га. Варіант із діаміфоскою відстав від лідера на 31 ц/га, що свідчить про недостатню ефективність твердих мінеральних добрив, які застосовуються у підживлення.

Стосовно варіанту 3, на ділянках якого вносили у друге підживлення нітроаміфоску, то тут отримали середню дворічну врожайність коренеплодів на рівні 456 ц/га. Контрольний варіант мав найнижчу продуктивність культури – 402 ц/га.

Загально відомо, що цукрові буряки вирощують, у першу чергу, для виробництва із їх коренеплодів цукру. Зважаючи на це, головним показником технологічних якостей коренеплодів вважається вміст у них цукру (цукристість). Тому програмою наших дворічних досліджень і було передбачено вивчення впливу підживлення різними видами мінеральних добрив на цукристість коренеплодів культури (табл. 2).

Отже, як показали результати наших дворічних дослідів, застосування підживлення мінеральними добривами мало позитивний вплив на цукристість коренеплодів цукрових буряків. Саме на ділянках тих варіантів, де проводили підживлення, вміст цукру в коренеплодах був достатньо високим і становив, в середньому, 16,9-17,3%. На контролі коренеплоди культури містили всього 16,7% цукру.

Збір цукру є головним показником бурякоцукрового виробництва, за яким приймають рішення про доцільність того чи іншого агрозаходу. Саме цей показник відображає ефективність досліджуваних агроприйомів.

Аналізуючи дані обліку збору цукру, можна відмітити, що найефективнішим за цим показником виявився п'ятий варіант, де проводили підживлення рослин культури двічі – один раз аміачною селітрою, другий – РКД. Саме тут кожен гектар посіву буряків дав, в середньому за два роки, 86,3 ц/га цукру. Друге місце за цим показником зайняв варіант із підживленням діаміфоскою після попереднього внесення аміачної селітри – 80,5 ц/га.

Підживлення нітроаміфоскою, що проводили після внесення селітри (варіант 3), сприяло отриманню збору цукру на рівні 78,4 ц/га. Кореневе підживлення лише аміачною селітрою у ранні фази розвитку рослин культури сприяло отриманню з кожного гектара посіву, в середньому, 72,2 ц/га цукру. На ділянках контрольного варіанту вихід цукру був найменшим за роки досліджень – 67,1 ц/га.

Висновки: 1. У зернобурякових сівозмінах зони нестійкого зволоження за вирощування цукрових буряків підживлення можна рекомендувати як

додатковий агрозахід. Для цього краще використовувати рідкі мінеральні добрива, що мають елементи живлення у доступній для рослин формі.

2. Кількість підживлень, дози та види мінеральних добрив, що використовуються для цього, повинні корегуватися залежно від погодних умов вегетаційного періоду, стану рослин та фінансової спроможності господарства.

ЛІТЕРАТУРА

1. Господаренко Г. М. Вплив тривалого застосування добрив на продуктивність цукрових буряків / Г. М. Господаренко // Цукрові буряки. – 2003.- № 1. – С. 11-12.
2. Заришняк А. С. Добрива – головний фактор підвищення продуктивності цукрових буряків / А. С. Заришняк, К. А. Савчук // Цукрові буряки. – 2005. – №5. – С. 8-9.
3. Заришняк А. С. Добрива, врожайність та винос елементів живлення: цукрові буряки / А. С. Заришняк // Цукрові буряки. – 2002. – №1. – С.6-8.
4. Чекнелівська О. О. Підживлення цукрових буряків комплексними добривами / О. О. Чекнелівська, В. В. Плотніков, В. С. Диркач, В. П. Фіщук // Цукрові буряки. – 2011. – №4. – С.8-9.

УДК 633.12:631.526.3:631.559

УРОЖАЙНІСТЬ СОРТОЗРАЗКІВ ГРЕЧКИ ЗВИЧАЙНОЇ РІЗНОГО ЕКОЛОГО-ГЕОГРАФІЧНОГО ПОХОДЖЕННЯ

Ляшенко В.В., кандидат с.-г. наук, доценткафедри рослинництва

Щербенко О.В., магістр 2-го року навчання факультету агротехнологій та екології

Полтавська державна аграрна академія

Нині ринок сортового матеріалу гречки повністю забезпечений матеріалом різних селекційних установ. Сформовано значний продуктивний й адаптивний потенціал, але наявні характеристики сортового матеріалу не в повній мірі відповідають вимогам сьогодення. Не усунена схильність гречаної рослини реагувати на покращення умов вирощування надмірним ростом за рахунок генеративної сфери, не всім сортам властива дружність цвітіння й досягання. Вирішити питання збільшення продуктивних характеристик сортів гречки і, головне, стабілізації їх рівня, неможливо без застосування у селекційному процесі нового вихідного матеріалу, віддаленого за своїм еколого-географічним походженням, – носія нової генетичної інформації.

Незважаючи на вагомий вплив селекції на сучасний стан гречки, невирішеними наразі залишаються питання стабілізації обсягів виробництва, а також різке зниження урожайності в несприятливих за водно-температурним режимом роки. Особливо це проявилось в останні 2–3 роки, коли недовиробництво гречаної продукції було обумовлено не лише зменшенням